

NR 1. Charbin, 17. Maja 1919 N° 2.

HARCIERZ POLSKI

Czasopismo
poswięcone kresieniu
zasad i celów Harcer-
stwa Polskiego.

WAZI.

Adres Redakcji:
Charbin, Asyndekska 2 B.
Delegatura
Pol. Kom. Wyoj.

Wychodząco co tydzień w Charbinie jako dodatek
do "Polskiego Kuriera Wieczornego"

CO TO JEST HARCIERSTWO (SKAUTING) i JEGO ZASADY.

Nasze hasło: "Bóg i Ojczyzna" Czawaj!

Przez harcerstwo rozumieję nowy system wychowania, zrodzony i stworzony w Anglii, w początkach XX wieku, przez generała Baden-Powella. Przewyższa on niezmiernie swymi zaletami wszystkie inne dotychczasowe metody wychowania szkolnego i domowego.

Dotychczasowe szkoły rzadowe wielu państw (w szczególnej sprawie mamy tu szkoły zaborowe), wypaczały i wypaczają charakter człowieka, jednostronne i ozwijają niektóre tylko wkłady duszy, upośledzając przeważnie fizyczny rozwój dzieciaka i jego zdrowie. To też dzięki takiemu "kształceniu", dojrzałe, t.z. kulturalne warstwy społeczeństwa przygubiający przedstawiają widok podupadku ideowo i etycznie, niezdolne do (godnej człowieka) twórczej pracy, pełne samodulfillmentu niskich dążeń, skarłowaciałego fizycznie.

W przeciwstawnie do tego, harcerstwo zastosowuje wszechstronne środki wychowawcze w taki sposób i w tym celu, aby stworzyć doskonalszy typ człowieka, do ideału zbliżony, harmonijnie rozwinięty duchem i ciałem. I, już po kilku latach (1907-1912) istnienia pierwszych organizacji skautowych (harcerek) w Anglii, harcerstwo tak świetne rezultaty wychowawcze w praktyce wydało, że wielki działacz harcerski, lord Rosebery, nie wahając się powiedzieć tych dziwnie dla niejednego brzmiących słów: "Najwyższymaugiem dla mojej ojczyzny, byłby naród, którego wszyscy synowie byliby wyłącznie skautami (harcerzami)..." Takim narodem byłby zaszczytem ludzkości; stanowiłby on największą siłę moralną, jaką kiedykolwiek zaważyta na losach świata.

Czyż taki wniosły cel i możliwość, oparta na skutkach przewidywanych, postawienia narodu polskiego na moralnej wyżynie świata, ten cel dnia dobrego postannictwa Polski, jak naznacza Gobiernie Mickiewicz, nie winny wywołać gromówką dnia naszą do rewolucji wychowawczej, do gruntownego zre-

formowania naszych szkół, z przytkiem, jednostronnym swym celem dzisiejszym nabycia: "wykształcenia". Główne bowiem zadanie wychowania jest dzisiaj prawie powszechnie nierozumiane. Długoletnia niewola zatrącała nam ducha, wyparowała charakter narodowy, wykrzywiła zdrowe pojęcia i święte tradycje szkolnictwa polskiego. (Czyt. "Ustawy wiekowej Komisji Edukacyjnej").

W pojmowaniu i stosowaniu oświaty i wychowania Polska wyprzedziła Europę zachodnią. Wzruszające odrodzenie się narodu w Konstytucji 3 maja, dokonało się w głównym stopniu przez szkoły ks. Kanarskiego i ks. Pijarów. Tradycje ich prowadziły dalej: Korpus Kadecki w Warszawie, szkoły Dominikańskie na Litwie i Rusi, liceum Krzemienieckie, uniwersytet Wilenski, rolnicze instytucje w Marymoncie i Puławach i inne. Zasadą ich wychowania było: przez naukę urabiać piękny charakter człowieka i obywatela, rozwijając zarazem "czerstwo i kształtnie ciało". I dlatego dzisiaj dochodzą nas z Kraju wieści o poważnych reformach szkolnych. Ale zanim państwo polskie stworzy doskonali system szkolny, trzeba w naszej usiłowniemi sprawę tę przyspieszyć. Straszna zgnilizna duchowa i moralna musimy bezwzględnie i bezwzględnie zepchnąć z duszy narodu. Od wzorowego wychowania dzieci i młodzieży, najłatwiej i najpewniej tę pracę zacząć można. A właśnie Harcerstwo i jego zasady wychowawcze, przeszczepione na grunt polski i polską ideę, przesycone, są bezpośrednim przedłużeniem naszego wychowania narodowego. Harcerstwo bowiem z pierwotnym swym wzorem angielskim, Skautingiem, już bardzo daleko się rozeszło. Pionierzy-kierownicy ruchu harcerskiego w Polsce, stoją na stanowisku głębokiego zrozumienia różnic między naturą Polaka i Anglika, najlepsze swoje usiłowania wyłożyli w tym kierunku, aby Skauting unarodowić. I fundamenta pierwsze pod tą budowlę rzucili. Dlatego przez Harcerstwo rozumiemy dziś Skauting, przesycony duchem i charakterem polskim..

Dlaczegoż to jednak harcerstwo przewyższa tak bardzo inne metody wychowania? Dlatego, że potrafiło w cudowny wprost sposób podparczyć zalety i wrodzone popędy duszy i ciała dziecka i wszystkie ją ku dobru spożytkować. W harcerstwie bicie, poniżające kary, "prosba i groźba" są nieznane i niepotrzebne. (O wyjątkach nie mówimy). Dziecko rozmiłowuje się samo w wychowaniu harckim i wykorzystując właśnie jego zainteresowanie się i zapar, urabia się przy ich pomocy jego charakter i wyucza się je łatwo i prędko choćby najtrudniejszych nauk.

Oto co o tej metodzie mówi do wychowawców sam Baden-Powell: „Chcąc osiągnąć wpływ na chłopców, podobny jesteś do rybaka, usiłującego złapać jak najwięcej ryb... Lepsza będzie przynęta, którą ryba lubi.... trzeba zainteresować i zająć chłopca grami i ćwiczeniami". I cała organizacja harcerska, która na zewnątrz rzuciła się w oczy: te przeróżne zabawy, techniczne zajęcia i rzemiosła, wyprawy, obozy,

umundurowanie i uzbrojenie - są właśnie tylko śfydkiem, a nie celem.. Ludzie jednak, którzy zwykle z pozoru sądzą, a z drugiej strony, wielki jeszcze, co prawda, brak ideowych wychowawców, są powodem tak błędnego często a harcerstwie zdania.. Bądźmy sprawiedliwi i uznajmy kierplskie mniemanie o harcerstwie za przesąd.. Przy ocenie harcerstwa zwrócmy baczniejszą uwagę na jego zasady ideowe.. Mieszcza się one w przyrzeczeniu i prawie harcerskim.. Cóż one mówią? Oto, że harcerz „służy Bogu i Ojczyźnie”, niesie chętną pomoc bliźnim, jest prawdomownym, posłusznym, uprzejmym, wesołym, oszczędnym, czystym i wstrzemiężliwym”. Czyż to nie zbiór najpiękniejszych cech nysów charakteru? Czyż to nie podwalina i rękojmia szczęścia jednostki, narodu i ludzkości? Popatrzmy na dzisiejsze zezwierzęcenie świata! Czyżby to nastąpiło, gdyby dusze ludzkie od zarania na wzór szlachetnego posągu rzeźbiono? Zaiste, przenigdy! Ale i środki ma Harcerstwo do tego celu odpowiednie.. Jak wspomnialiśmy, umie spozytkować wrodzone zdolności i po-pędy natury, dziecięcej.. A z nich najważniejsze są takie, jak fantazja, choć odznaczająca się i wyroznienia (ambicja w dobrym sensie), potrzeba obfitego ruchu fizycznego, cie-kawość, zręczność, uśmiech i wesołość, pociąg do obcowania z przyrodą i t.p.

Ponieważ istota rzeczy dostatecznie już wyświetlona została, niepotrzeba tutaj szczególnego opisywać technicznych zajęć.. Wszystkie bowiem okazały powyższej zasady się obracając, stosując do tego najpostępowsze wyniki nauk i dosiadczem praktycznych.

Ależ by wychowanie harcerskie znakomity skutek wykazało, potrzeba mu dać możność systematycznej pracy i odpowiednie uposażenie.. Lecz, że Społeczeństwo zazwyczaj ich nie uczyta lub uczyć się nie może, przeto Harcerstwo żyje, dziś życiem utajonym, bo gactwem swoich planów poszczycić się nie mogą.. Często niema drużyna harcerska swojej własnej „izby”, często chłopcy nie mają znaleźć nawet kilku godzin wolnych w tygodniu, często brak środków materialnych.. To też przy obecnych stosunkach jedynie letnie „obozy harcerskie” poza miastem, szkołą i domem, dają możność wprowadzenia w życie tego znakomitego systemu wychowawczego.. Usilnie też je społeczeństwo powinno, zwłaszcza, że „Obozy harcerskie” organizuje się w czasie wakacyjnym.

Ale i na jednom jeszcze poważny zarzut, należy dać należyte wyjaśnienie.. Jaki mianowicie stosunek winien obowiązywać harcerza w stosunku do domu, szkoły i swych zarobkowych zajęć? Zaden inny, tylko pogodzenie takie, by wyższy obowiązek zajął miejsce pierwsze.. Niędy więc harcerstwo „piekła” w domu wywoływać nie może, ani zamieszływanie obowiązków, ani zwalniać pracy na chorą matkę, ani innym, tym podobnych, ujemnych objawów.. Ale właśnie stanie się przeciwnie.. Harcerstwo spotęguje tylko dzielność chłopca (lub dziewczynki), przepoi go duchem miłości i pomocy bliźnim, zobowiązując go do posłuszeństwa i karności rodziom, przełożonym, nauczy go pozytywnego rzemiosła i sprytu w wykonywaniu codziennych spraw.. A więc mówiąc jasno, na pier-

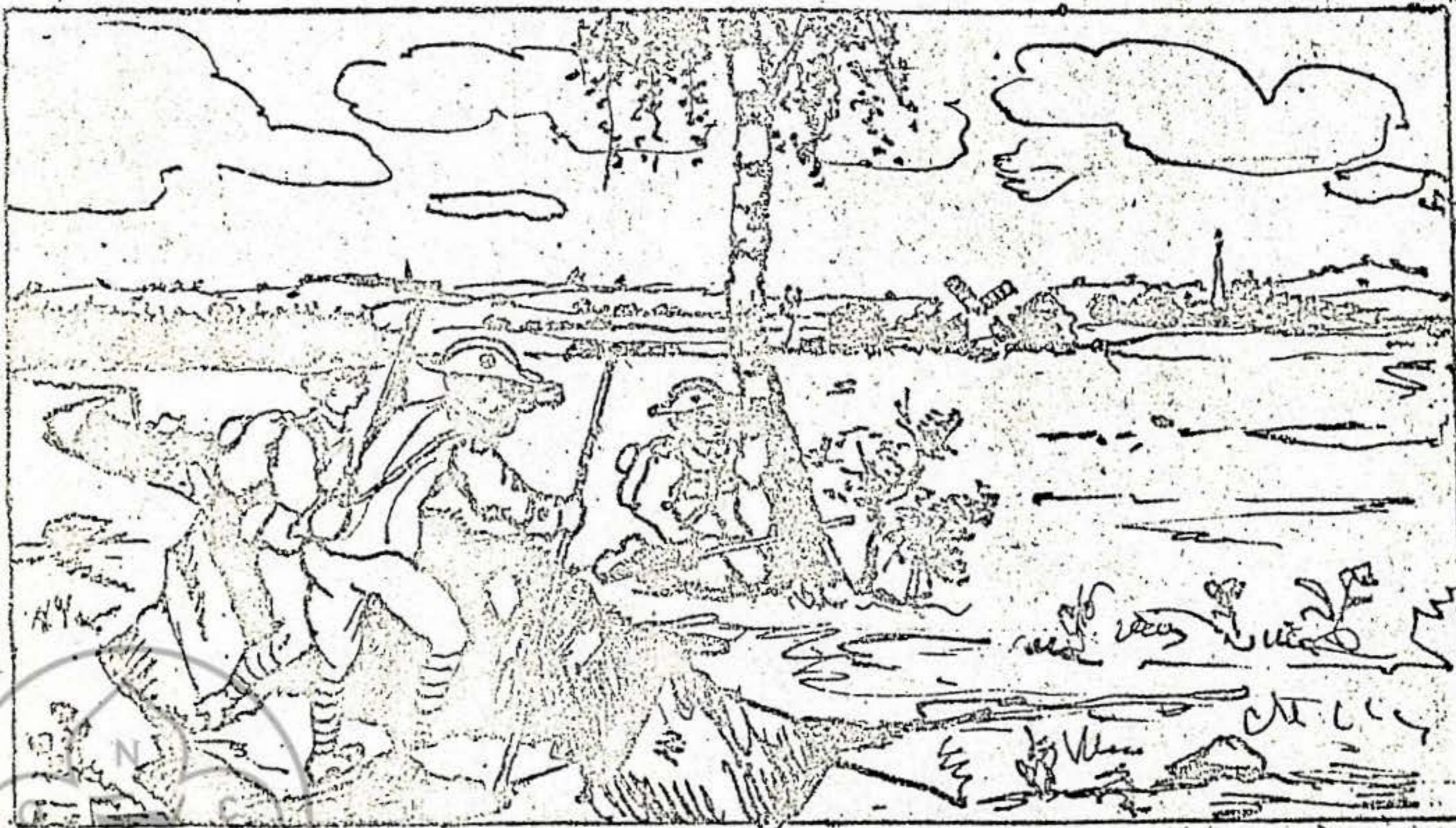
wszem miejscu będą obowiązki religijne, szkolne, domowe, zawodowe, a na drugiem zajęcia i zabawy harcerskie. A dalej dom, szkoła, harcerstwo, mając wspólny cel: wychowania dziecka na człowieka, uczymienia go pozytycznym zabytkiem i drugim, powiernym i będącym z sobą w największej zgódzie i przyjaźni. A opiekującą tą rolę spełnia t.z., "Patronat harcerski", złożony ze starszych: z rodziców, nauczycieli i w ogóle z przyjaciół Harcerstwa. Dzisiaj harcerstwo przynosi mimowoli jeszcze jedną ważną usługę społeczeństwu, usługę podniesienia i utrzymania zdrowia. Bezcenny tem skarb kultura i szkoła poważnie podkreślały. Hygienna i nauki biologiczne (t.j. nauki o życiu) oraz jasnejszymi dowodami przekonywają nas, że jeśli chcemy mieć silne i zdrowe ciało, to musimy zbliżyć się do przyrody, musimy podać nasz organizm bogosławionemu działaniu jej praw. I harcerstwo zwalczając zniemieckiełość, a hartując ciało stosując gimnastykę, ćwiczenia i zabawy, wycieczki i życie obozowe na świeżej żywej przyrodzie, doskonale to wypełnia.

Oto krótkie zebrańskie charakterystyczne cechy tego odrodzonego ruchu harcerskiego. Jest to dzisiaj bezwzględowo najlepszy system wychowania. A jeśli ktoś wskazaże znakomite wzory wychowania i poza harcerstwem, to powiemy, że są one w zupełnej harmonii z zasadami harcerskimi. Czyli będą nie zaprzeczeniem, ale potwierdzeniem jego prawdziwości i żywotności.

Gdy młodz' nasza przywdzieje na siebie mundurki i duszy harcerskie, to możemy, że spokojem i dumą patrzeć w świetną i chlubną przyszłość narodu i w przyszłość naszą, wychodzącącej się dzis' falach, nowy państwowej.

Karol Zaleski

Kierownik, Sekcji Harcerstwa Polskiego," przy P.K.W.
Sybin. Nowonikołajewsk, 5. IX. 1919 r.

CZUWAJ!

Wkrąg Azji mrok - wkrąg obcy duch...
 Harcerza dźwięczy spiew-
 W szeregach idzie z druhenem druh,
 Rzucając z mocą gromki zew

Czuwaj!!

Odzie Azji mrok - gdzie Azji głęb
 Na głosie - woła głos...
 Ojczyzna! Bóg! - bądź jako dąb-
 A wążmiesz za leb los!

Czuwaj!!

Ojczyzna! Bóg! Niech Polska Moc
 Na potęgę wejdzie szczyt...
 Rozpalic Znicze - rozświetlić noc-
 Zapalić chwały świat!

Czuwaj!!

Daleki Wschód - i obcy duch...
 Harcerza płynie spiew-
 W szeregach idzie z druhenem druh
 Rzucając z mocą gromki zew.

Czuwaj!!

I-a.

O PRACY HARCERSKIEJ NA DALEKIM WSCHODZIE.

Praca skautowa na Dalekim Wschodzie znajduje się w tak odmiennych warunkach, że nie tylko charakter tej pracy lecz nawet i cel naszego harcerstwa powinien być całkowicie odmienny od tejże pracy w Polsce.

Młodzież Polska na Syberii i na Dalekim Wschodzie ma wiele cech, i naleciałości obcych. Rusyfikacja zupełnie spała polską młodzież, która, gubiąc znamień polskości staje się całkiem odmienna; ni tor polska, ni rosyjska. Zgubny wpływ rucyfikacji, pomijając już kwestię językową, szczególnie dotkliwym jest w dziedzinie umysłowej, mianowicie w kwestiach poglądów indywidualnych i społecznych. Jeszcze więcej okropnym i niebezpiecznym jest spłaszczenie moralne i to jest dla nas najgroźniejsze i najtrudniejsze do naprawy. Zgubna zepsucie moralne jest tu najsilniejsze i prawie po wszelkem.

Zniknięcie tchnienia do reszty zdemoralizowanego społeczeństwa rosyjskiego, wśród którego tutejsza młodzież zniewolona jest żyć, wynastępować i formować się, przenika wszędzie, niszcząc fundament życiowy człowieka jego charakter i moralne zasady.

Program Harcerza z Polski nie odpowiada wymaganiom i potrzebom miejscowym ponieważ jest ułożonym i przystosowanym dla młodzieży naszej w kraju, gdy tutaj są całkowicie odmienne cele dla naszej harcerskiej pracy które powinniśmy zastosować i odpowiednio program ułożyć.

Polonizacja językowa, która wcale niema miejsca w harcerzku w POLSCE, tu nabiera poważnego znaczenia. Zatem walka z naleciałościami rosyjskimi, nadzwyczajnie trudna walka z rosyfikacją moralną i duchową powinna być na pierwszym planie naszej pracy nad młodzieżą.

Powiniem przeto być program polonizacyjnej pracy, obowiązujący przed wstąpieniem do Harcerza; szczególnie dla młodzieży dorosłej, więc w wieku od lat 14 do 18. Dopiero po takiej pracy przygotowawczej możemy pracować dalej według programu skautingu w Polsce.

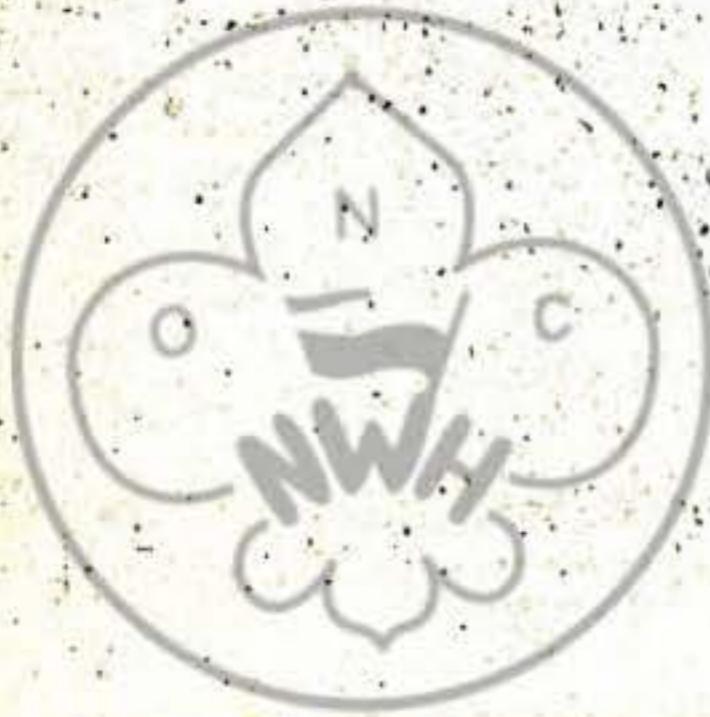
PROGRAM DRUŻYNY HARCERSKIEJ WE WŁADYWOSTOKU.

Przyjęcie do Harcerstwa powinno odbywać się drogą wypróbowania, które nadzwiedniążą życzą wstąpić do Harcerza, mają temu odpowiednie kwalifikacje. Przy wstąpieniu zaś do drużyny powiniem zdać egzamin na pierwszy stopień harcerski-młodzika.

Przed wypróbowaniem nowostępujący jest tylko ochotnikiem. Do wypróbowania mają przystępować po zdaniu egzaminu na wilczka i cały okres wilczka schodzi z wypróbowaniem, w czasie którego powiniem zyskać 30 dodatkowych kresek i tym zdobyć sobie prawo do składania egzaminu na pierwszy stopień skautowy-młodzika.

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE DLA NOWOWSTĘPUJĄCYCH.

- A/. Ochotnik: - Polskie pochodzenie i warunkowa polska mowa. Polecenie przez dwóch, co najmniej członków drużyny harcerskiej.
- B/. Wilczek. I/. Gimnastyka złożona w zakresie prostego wykonania: a/. Ćwiczenia oddychowe, b/. Katowć ćwiczenia ramion i nóg, wykroki, zakrętki, kręgi, i przysiady/. c/. Elementarne zasady muzyki, postawa gąsienic baczność, spocznik, odliczanie, zwroty, dwuszerugi i szyk.
- 2/. Historia: - Czasy bieżące /im młodszy wstępujący, tym szerszy zakres znajomości tej epoki.
Mieszko I.
Bolesław Chrobry.
- 3/. Prawo skautowe umieć na pamięć.
- 4/. Spiew: Powiniem przynajmniej umieć słowa i rozpoznawać melodie o ile niema głosu do śpiewania. Im starszy tym większe wymagania.

EGZAMIN NA PIERWSZY STOPIEN SKAUTOWY MŁODZIKA.

- 1/. GEOGRAFIA.. Rzeki i góry Polski.. Główne miasta i podział ziemi na ziemie..
- HISTORJA.. Do Kazimierza Wielkiego włącznie.. Każdem egzaminie powiniene przedstawić streszczenie wspomnianego okresu Historji..
- 2/. PRAWO SKAUTOWE.. Zrozumienie i objaśnienie każdego prawa.. Na egzaminie przedstawić objaśnienie jednego prawa pismennie..
- 3/. GIMNASTYKA.. Ćwiczenie ramion, nog i tułowia, równanie - gimnastykowanie i.t.d.. Pojęcie karności i sprawności ćwiczebnej..
- MUSZTRA.. Zachodzenie z rzędu; knok ćwiczebny i pochodowy.. Formowanie dwójek i czwónek w pochodzie.. Ustawienie się w rzad.. Pochód i bieg, zmiana kroku w pochodzie i w biegu.. Szyk patrolowy.. Tyraljerka..
- 4/. 8 śpiewów polskich: słowa i melodija.. 4 gry i zabawy w pokoju i na boisku..
- 5/. Węzły harcerskie /kilka/. Zasady obozowania: umieć ustawić namiot, rozłożyć ognisko i.t.d.. Znaki patrolowe..
- 6/. Biografia T. Kościuszki..

KRONIKA HAPCERSKA.

Z posiedzenia zarządu Skautowego w Charbinie.. Dnia 19-go Maja 1919 r.. odbyło się posiedzenie członków zarządu skautowego w Charbinie, przy współudziale rodziców skautów i grona publiczności.. We wstępnej przemowie p. inż. ter Krzywiec, jako referent, przedstawił rozwój i braki dotychczasowe w Polskiej Chanbińskiej organizacji skautowej oraz braki odpowiednich instruktorów którzy by bez ani tylu dokładniej z harcerstwem, potrzebą wyrobienia zasępowych i drużynowych, których dotychczas niema w harcerstwie miejscowem i których wyrobić można będzie na lata skautowem - w obozie mającym być urządzonym w porozumieniu się z Naczelnictwem i Opieką Harcerstwa we Wladywostoku, na „Ruskim Ostrowie” pod naczelnictwem i kierownictwem druhu dnr. Jakubkiewicza.. Zaznaczając olbrzymią różnicę Skautyzmu Polskiego od rosyjskiego, które to ostatnie dotychczas jasnego, wyraźnego programu nieokreślony, stawiając chwilowe i zagmatwane określanki stosunku Skautyzmu do religii i do parafijności i apolityczności, nadziała ostrożność w przyjmowaniu usług ofiarowanych od postronnych osób i organizacji i ogólność w wyborze instruktorów..

Składając zasięgle obowiązki prezesa Zarządu Skautowego w Charbinie postawił wniosek o wybranie do zarządu prezesa, wiceprezesa, skarbnika i szefarza.. Na prezesa mianowanego Patronatu Harcerstwa Polskiego zaproponował prezesa stowarzyszenia „Gospoda Polska” p.. inż. Plisowskiego.. Następnie przeczytał list od Harcerstwa we Wladywostoku, którego treścią było, zawiadomienie aby skauci polscy z

Charbina, wyjeżdżając na „Ruski Ostrów” mieli własnych organizatorów i instruktorów, oraz opiekę z Charbina, gdyż we Wladywostoku brak jest takowych zupełnie.

Delegat P.K.W. p.. Zarski, w imieniu P.K.W., objął stanowisko P.K.W. do Harcerstwa Polskiego w Azji odczytał statut podstawowy (część I.) Harcerstwa i zamiary na przyszłość Naczelnego Komendy Harcerstwa Polskiego powstały tymczasowej w Nowonikołajewsku. Zawiadomił też o zamierzeniu wydawnictwie czasopisma „Harcera Polskiego w Azji” które będzie na razie wychodzić, jako dodatek do „Pol. Kuriera Wieczornego” dopóki społeczeństwo samo nie weźmie na siebie tego wydawnictwa.

Przewodniczący zebrania p.. Plisowski podziękował w imieniu społeczeństwa i rodziców, p.. Krzywcowi za dotychczasową działalność jego nad zorganizowaniem Harcerstwa Polskiego w Charbinie, a również naczelnikowi Drużyny w Charbinie druhowi Aniołowi za wydajną staranną pracę w prowadzeniu Drużyny Polskiej w Charbinie.

W odpowiedzi Delegatowi P.K.W. inżynier Krzywiec wyjaśnił, że Patronat Harcerski w Charbinie, pomocy zewnętrznej, od organizacji innych nie potrzebuje, lecz prosi o 2 instruktorów, podkreślając że Patronat musiaby najpierw poznać ich stronę moralną; również wyraził życzenie, jeśli to było możliwe do urzeczywistnienia, o pożyczenie kuchni polowej, oraz ułatwienie ze strony wojskowości polskiej bezpłatnego przewiezienia skautów do Wladywostoku, jak również przewozu patrzenbnych zapasów..

Wybory do Patronatu miejscowego odbyły się jednogłośnie, przyczem wybrano p.inż. Plisowskiego prezesem; p.p. Szczawińskiego i Gabryłowicza wiceprezesami, p. Laskowskiego skarbnikiem, p. Laskowską szafarzem, i pan Krzywicową i Szczawinską, przedstawicielkami od rodziców, oraz na wniosek naczelnika skautów D-ha F. Anioła, prezesem honorowym inżyniera Krzywca..

ILUSTRACJE w „HARCERZU” - W miarę możliwości w „Harcerzu” będą podawane rysunki.

Bardzo byliby pożądane, ażeby mogły być zamieszczane szkice i rysunki wykonane przez harcerzy i harcarki. Przed Redakcją „Harcera” prosili usilnie wszystkich harcerzy, włącznie z oficerkiem, o przesyłanie szkiców i obrazków z podpisaniem swego nazwiska-wymażnym..

Adres Redakcji Delegatura P.K.W Charbin ul. Aszychejska róg Buławnej d. Kompanii Mandżurskiej.

Wydawca K. Zarski Deleg. P.K.W. Redaktor W. Piotrowski.

Lit. Kolej.

CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU 40 KOP.

